

GHANA: Sheilla går i
en stor skole i hendes
hjemby Saboba.
FOTO: HANS BACH

DER BLIVER INVESTERET 400 GANGE MERE I UDDANNELSE TIL ET BARN I DANMARK END ET BARN FØDT I ET AF VERDENS FATTIGSTE LANDE

**UDDANNELSE ER DEN BEDSTE
INVESTERING VERDEN IKKE LAVER**

OXFAM
DANMARK

RESUME

Kvalitetsuddannelse er en rettighed for alle børn. Særligt for de mest marginaliserede er uddannelse nøglen til at få et bedre liv og være med til at skabe et bedre samfund – både her og nu, men i særdeleshed i fremtiden. Men hvor behovet er størst, investerer vi desværre mindst.

De muligheder uddannelse giver, bliver kun indfriet, hvis uddannelsen er af god kvalitet, men kvalitetsuddannelse kræver penge. Derfor er det så nedslående at se, at de globale uddannelsesinvesteringer er ekstremt ulige fordelt og at alt for få penge bruges på uddannelse i verdens fattigste lande.

Denne rapport viser, at for hver 100 dollars, der bruges globalt på uddannelse, går kun 8 dollars til elever i udviklingslande (lavere mellemindkomstlande og lavindkomstlande) og det på trods af, at over 64 procent af verdens 5-19-årige bor i netop de lande.

Der bruges i gennemsnit 16.000 dollars på uddannelse pr barn om året i et højindkomstland, i modsætning til lav- og mellemindkomstlande, hvor der kun bruges ca. 295 dollars pr. barn. Men det er ikke muligt at skabe gratis kvalitetsuddannelse til alle for 295 dollars – eller blot lige over 2.000 kroner – om året.

Løsningen er ikke omfordeling af de allerede begrænsede uddannelsesressourcer, da uddannelse på ingen måde er overfinansieret i højindkomstlande. Hvis alle børn og unge skal have ret til uddannelse, skal der flere penge til.

Situationen er endnu mere ekstrem, hvis man blot ser på lavindkomstlandene, hvor

der bor omkring 231 millioner børn og unge i skolealderen (5-19 år). Samlet set bruger lavindkomstlandene 14,4 milliarder dollars på uddannelse, hvilket er markant færre penge end Danmark, hvor vi bruger 25,5 milliarder dollars på uddannelse til de ca. 1 million danskere i alderen 5-19 år.

Der bliver altså investeret 400 gange så meget per barn i Danmark end i et barn født i et af verdens fattigste lande.

Konsekvenserne af de manglende penge er store både for den enkelte, familier og samfund. Ser man på raten for gennemført studie fuldfører næsten 90% af unge i højindkomstlande 12 års uddannelse, mens færre end hver fjerde ung i lavindkomstlande gør det.

Det samme gælder kvaliteten i uddannelsen. Det vigtigste for at kunne tilbyde kvalitetsuddannelse er gode, uddannede, støttende og lønnede lærere. Men hvor mange elever hver lærer har, betyder naturligvis meget for kvaliteten. I højindkomstlande har én lærer i gennemsnit 14,2 elever at undervise, hvorimod der i lavindkomstlande er 42,1 elever per lærer.

Det er ikke viljen til uddannelse, der mangler i verdens fattigste lande. Hverken blandt forældre, der investerer mange penge i håbet om, at deres børn får en uddannelse, eller blandt regeringer.

Flere af verdens fattigste lande er blandt dem, der giver den største andel af deres statsbudget til uddannelse. Men når statsbudgettet er for lille, kan selv en stor andel ikke dække behovet. Derfor er den internationale bistand så vigtig.

Af den samlede bistand globalt går i gennemsnit ca. 7 procent til uddannelse. Men i Danmark gik blot 2,8 procent af udviklingsbistanden i 2022 til uddannelse. For at ramme de 7 procent vil man skulle tilføje ca. 840 millioner kroner til uddannelsesområdet, og hvis vi vil være højdespringere på området, vil det kræve en bevilling på ca. 1,4 milliarder kroner mere til uddannelse.

Oxfam Danmark mener, at vejen til en mere lige og retfærdig fremtid går gennem kvalitetsuddannelse. Men der er ingen uddannelse og slet ingen kvalitetsuddannelse uden tilstrækkelig og retfærdig finansiering.

Derfor er det vores anbefalinger at:

- Alle lande prioriterer uddannelse i nationale budgetter og bruger mindst 4-6 procent af BNP og 15-20 procent af statsbudgettet på uddannelse, som er de internationale anbefalinger.

- Investering i uddannelse gøres mere lige og at særlig uddannelse for de fattigste og mest marginaliserede borgere, herunder flygtninge, migranter, piger og børn med handicap prioriteres.
- Vi prioriterer global handling på ambitiøse og progressive skattereformer, der kan sikre, at alle lande kan finansiere deres egne uddannelsessystemer.
- Alle offentlige midler bruges på gratis offentlig kvalitetsuddannelse for alle.
- Verdens rige lande allokerer 0,7 procent af deres BNI til ren bistand, og at mindst 10 procent af bistanden bruges på uddannelse målrettet verdens fattigste og mest marginaliserede.

INDONESIEN:
En kvindelig lærer underviser en elev.
FOTO: M. NUGIE AND ANDITO WASI.

FARETRUENDE FÅ PENGE BRUGES PÅ UDDANNELSE I VERDENS FATTIGE LANDE

Kvalitetsuddannelse er en rettighed, og for særligt de mest marginaliserede er uddannelse nøglen til at bryde ud af fattigdom og være aktiv i kampen mod ulighed, for demokrati, fred og en mere retfærdig verden. Uddannelse åbner døren for anstændige job, lige rettigheder, social mobilitet, aktivt medborgerskab, og uddannelse giver håb og muligheder. Samtidig er uddannelse godt for samfundsøkonomien.

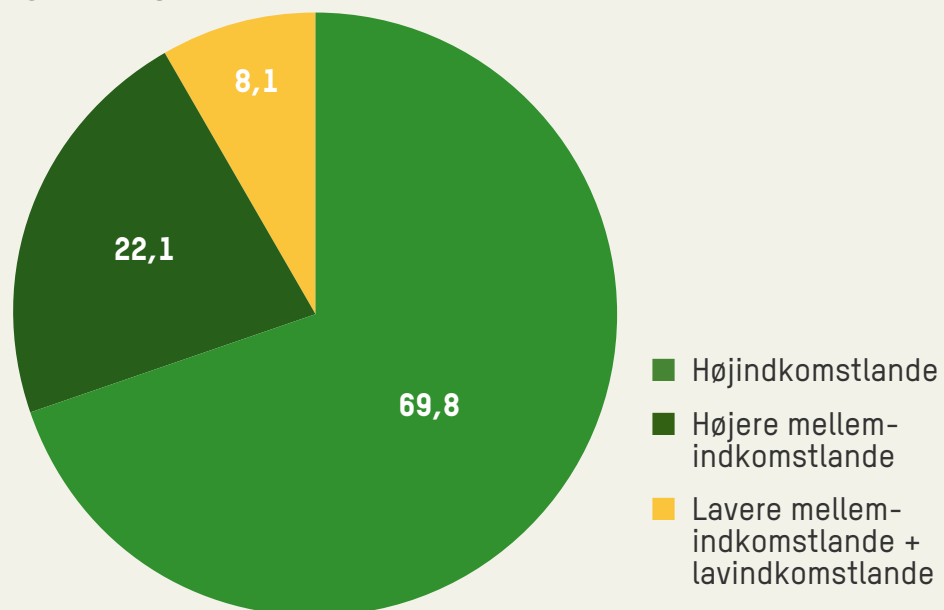
Men de muligheder bliver kun indfriet, hvis uddannelsen er af god kvalitet. Og det er ikke muligt at levere god kvalitetsuddannelse uden finansiering til det. Kvalitetsuddannelse kræver lærere, der er godt

uddannede, ordentligt lønnede, der ikke har for mange elever i klasserne, og at der er materialer, skolebøger og borde nok.

Kvalitetsuddannelse kræver penge.

Derfor er det også nedslående, at uddannelsesinvesteringerne er ekstremt ulige fordelt. Oxfam Danmarks analyse på baggrund af data fra 'Commitment to Reduce Inequality Index 2022' og IMF, der dækker 161 lande globalt, viser, at alt for få af de globale uddannelsesinvesteringer sker i de fattige lande. Der blev samlet investeret 4.391 milliarder dollars i uddannelse globalt i 2021. Lavindkomstlande og lavere mel-

FORDELINGEN AF MIDLER BRUGT PÅ UDDANNELSE GLOBALT I 2021 I PCT.

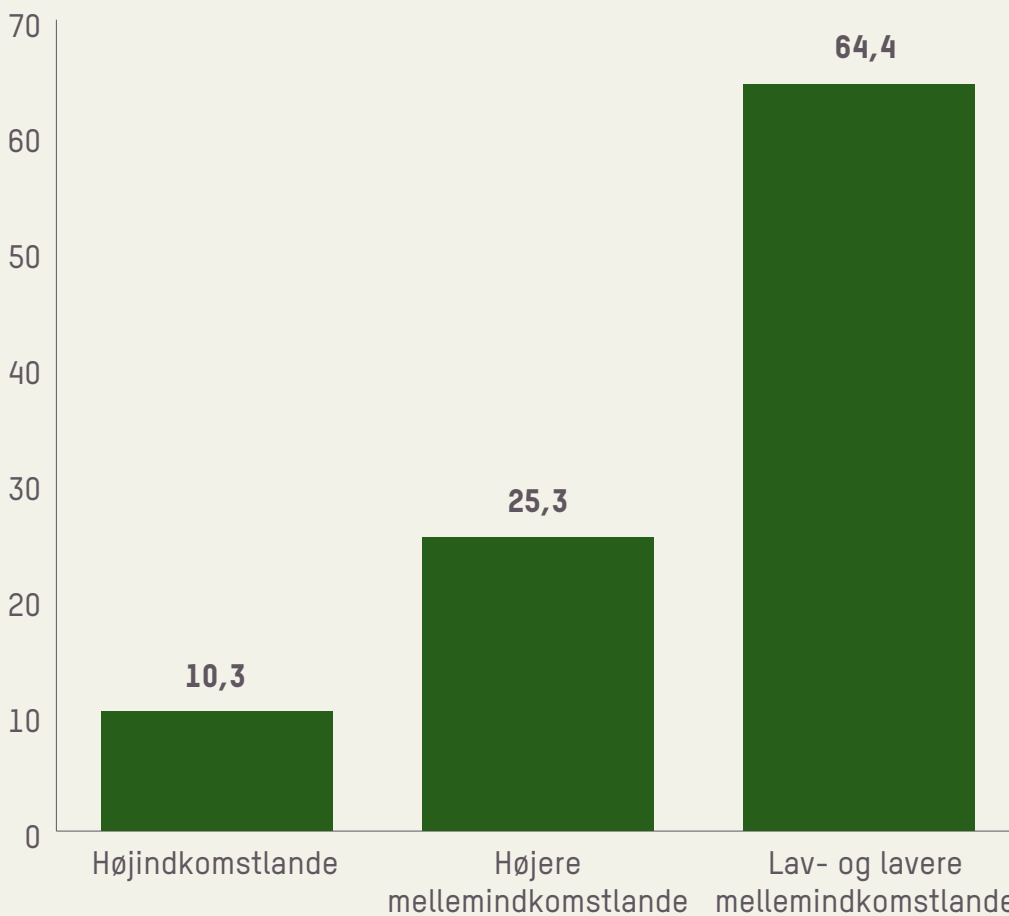
Kilde og anmærkning: På baggrund af Commitment to Reduce Inequality Index 2022 og IMF World Economic Outlook April 2023 samt egne beregninger.

lemindkomstlande (som man traditionelt vil kategorisere som udviklingslandene) udgjorde i 2021 ca. 8 procent af de samlede midler, der blev investeret i uddannelse. Højere mellemindkomstlande tegnede sig for ca. 22 procent, mens højindkomstlande udgjorde knap 70 procent af alle midler, der blev investeret i uddannelse på verdensplan. Der er således et enormt efterslæb på investeringer i uddannelse i de lande, hvor behovet er allerstørst.

Så for hver 100 dollars investeret i uddannelse globalt, går kun 8 dollars til uddannelse i verdens fattigste lande.

Befolkningssammensætningen er tillige meget yngre i lavindkomstlande, hvilket gør den ulige fordeling af ressourcer endnu mere alvorlig. Blandt de 5-19-årige, som er den aldersgruppe, der typisk dækker skolealderen og ungdomsuddannelse, bor over 64 procent i lav- og lavere mellemindkomstlande. I runde tal betyder dette, at ud af ca. 1,9 milliarder børn og unge i alderen 5-19 år bor 1,2 milliarder i lav- og lavere mellemindkomstlande. Til sammenligning bor der ca. 190 millioner i højindkomstlande og ca. 470 millioner i højere mellemindkomstlande.

PROCENTÅNDEL AF ALLE 5-19 ÅRIGE GLOBALT I 2021 FORDELT PÅ LANDEGRUPPERINGER

Kilde og anmærkning: På baggrund af UN Population Division og egne beregninger.

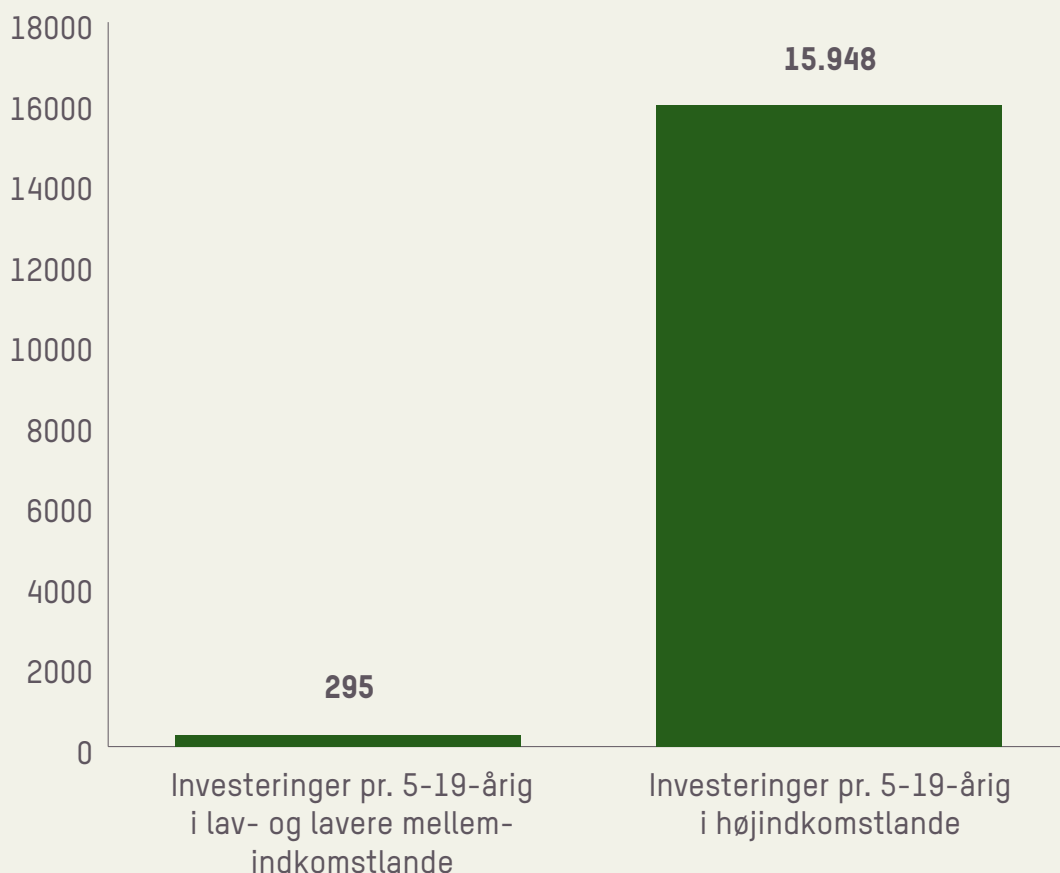
69,8 procent af alle de penge, der globalt bliver brugt på uddannelse, kommer dermed kun 10,3 procent af børn og unge til gode. Hvorimod de 64,4 procent af børn og unge som bor i verdens fattige lande, skal nøjes med 8 procent af midlerne.

Det meget store misforhold mellem det store antal af børn og unge i de fattige lande og de meget beskedne investeringer i uddannelse, er endnu tydeligere, hvis man kigger på midlerne per barn. Det skal understreges, at tallet ikke viser midlerne per elev, da man i mange lande vil have en stor gruppe af børn og unge, der slet ikke går i skole. Det er derfor mest retvisende at se

på investeringerne forhold til alle børn og unge og ikke kun dem, der er indrullet i et skole- eller uddannelsesforløb.

Tallet er et overordnet gennemsnitstal, som vil dække over stor variation fra land til land. Men det illustrerer, hvor kritisk situationen er. Investeringen per 5-19-årig i 2021 var for lav- og lavere mellemindkomstlande i snit 295 dollars, mens den i højindkomstlande var på knap 16.000 dollars. Uddannelse er på ingen måde overfinansieret i højindkomstlande, som ofte har problemer med kvalitet, inklusion, fastholdelse af lærere m.m., men derimod ekstremt underfinansieret i verdens fattige lande.

INVESTERINGER PR. BARN I FATTIGE OG RIGE LANDE I 2021 - US DOLLARS

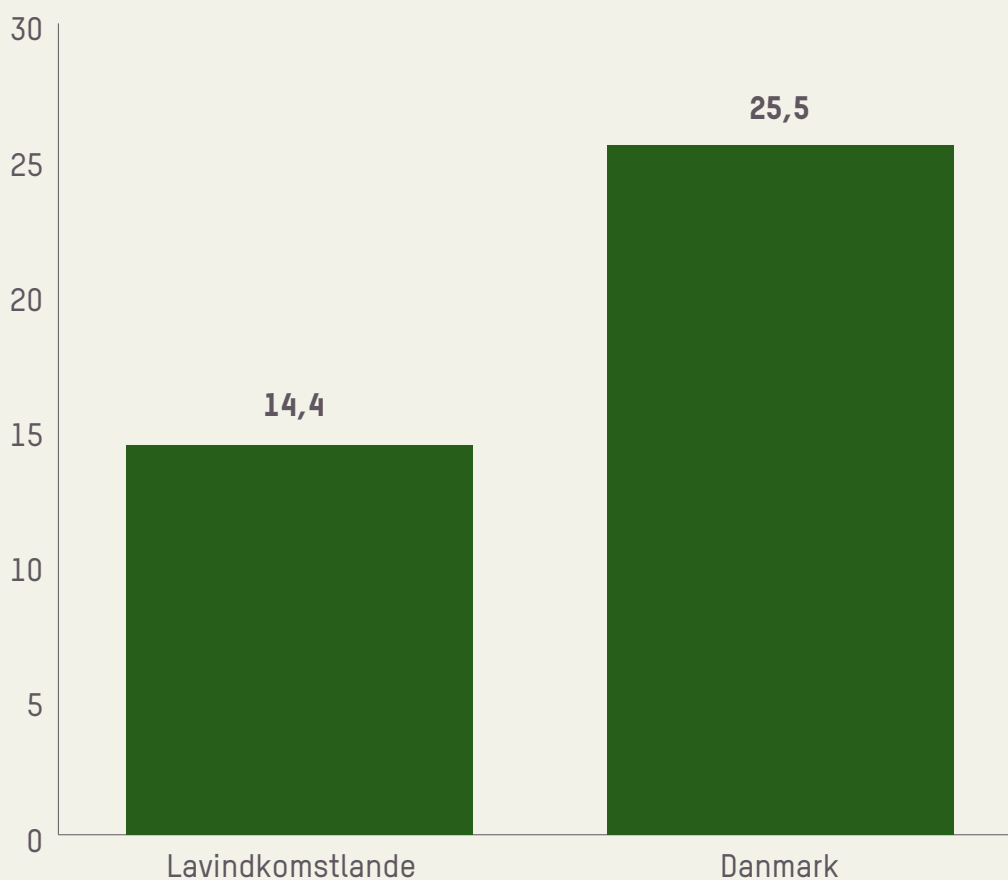

Kilde og anmærkning: På baggrund af Commitment to Reduce Inequality Index 2022, IMF World Economic Outlook April 2023 og UN Population Division samt egne beregninger.

Ser man isoleret på de allerfattigste lande, lavindkomstlandene, hvoraf vi har data fra 23 ud af 26, blev der i 2021 investeret 14,4 milliarder dollars i uddannelse. Dette svarer til 0,33 procent af de globale investeringer i uddannelse. Dette er meget alarmerende. Lavindkomstlandene dækker en samlet befolkning på 576 millioner mennesker, som tillige er en meget ung befolkning. 40 procent af befolkningen i lavindkomstlande er 5-19 år, svarende til ca. 231 millioner børn og unge.

Den ekstreme ulighed er tydelig, når man ser at Danmark, med en befolkning af 5-19-årige på ca. 1 million personer, bruger markant mere på uddannelse end hele gruppen af lavindkomstlande, som tilsammen har en befolkning af 5-19-årige på ca. 231 millioner personer. Lavindkomstlandene brugte samlet ca. 14,4 milliarder dollars i 2021, mens Danmark til sammenligning brugte 25,5 milliarder dollars. Der bliver dermed investeret ca. 400 gange så meget på et barns uddannelse i Danmark end på et barn født i et af verdens fattigste lande.

SAMMENLIGNING I ANVENDTE MIDLER PÅ UDDANNELSE ML. SAMTLIGE LAVINDKOMSTLANDE OG DANMARK I MIA. US DOLLARS 2021

Kilde og anmærkning: På baggrund af Commitment to Reduce Inequality Index 2022, IMF World Economic Outlook April 2023 og UN Population Division samt egne beregninger.

STORE KONSEKVENSER FOR DE FATTIGE LANDES BØRN OG UNGE, NÅR UDDANNELSESINVESTERINGERNE MANGLER

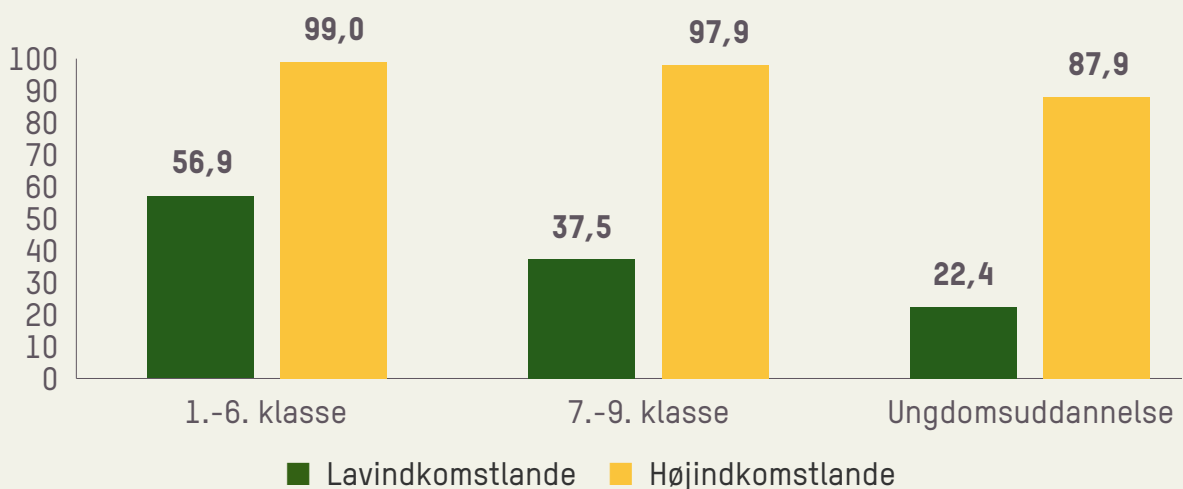
På en række parametre kan man se, at lavindkomstlandene præsterer markant ringere end højindkomstlande. På baggrund af data fra UNESCO-WIDE har vi undersøgt, hvor skidt det faktisk står til på udvalgte kerneområder: fuldførelsesrate og elev til lærer ratio.

I nedenstående figur har vi fuldførelsesraterne for 22 lavindkomstlande og 32 højindkomstlande, som har registreret data i UNESCO-WIDE databasen om uddannelses-ulighed. Data er typisk af lidt ældre dato og ofte fra før COVID, som man må forvente har forværret situationen yderligere. Således vil meget data være fra perioden 2015-2019. Vi har valgt at medtage lande, der har data tilbage til 2013, så data max må være 10 år gammelt. Vi har vægtet disse tal på befolkningsstørrelsen for 5-19-årige for 2021, så vi kan lave meningsfulde vægtede gennemsnit.

Ser man på fuldførelsesrater i procent for henholdsvis primary education (1.-6. klasse), lower secondary (7.-9. klasse) og upper secondary (ungdomsuddannelse), kan man se, at for 1.-6. klasse er fuldførelsesraten 99 procent i højindkomstlandene, mens den er knap 57 procent for lavindkomstlandene. For 7.-9. klasse er fuldførelsesraten knap 98 procent i højindkomstlande, mens den for lav indkomstlandene er på 37,5 procent. Endelig er fuldførelsesraten for ungdomsuddannelse knap 88 procent i højindkomstlande, men blot 22,4 procent i lavindkomstlande.

Det er dermed næsten 9 ud af 10 unge i højindkomstlande, der får en ungdomsuddannelse, hvorimod det er under hver fjerde i lavindkomstlande. Man må desuden forvente store forskelle internt i lavindkomstlandene, hvor det typisk er langt flere børn af middelklassen i byerne, der får en uddannelse end børn af fattige familier på landet.

FULDFØRELSESRATER PÅ UDDANNELSESTRIN - VÆGTET GENNEMSNI T PÅ BEFOLKNINGSSTØRRELSE

Kilde og anmærkning: På baggrund af UNESCO-WIDE databasen og UN Population Division samt egne beregninger. Der er foretaget vægtede gennemsnit på størrelsen af den 5-19-årige befolkning mellem de enkelte lande. Denne befolkning svarer til 2021-befolkningen af 5-19-årige. Data fra UNESCO-WIDE vil typisk være ældre, dog max 10 år gammelt (2013).

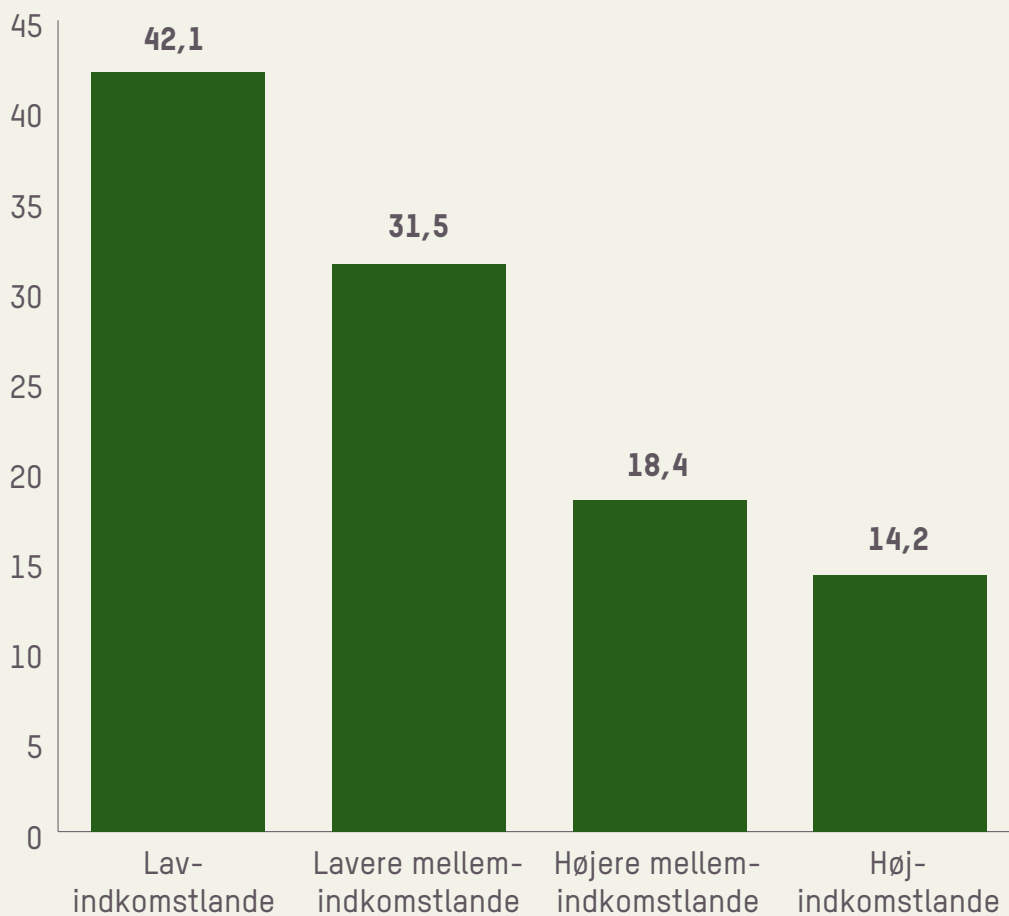

Også kvaliteten af uddannelse er voldsomt presset for de fattigste lande. På baggrund af Verdensbankens tal for 'Pupil to teacher ratio' har vi undersøgt, hvordan det ser ud for de forskellige landegrupperinger. Som ovenfor har vi lavet et vægtet gennemsnittet på befolkningstallene fra 2021 for 5-19-årige i landene, og også her vil de fleste tal for ratioer være fra tidligere år dog max ti år gamle (2013). Der er målt på 21 lavindkomstlande, 47 lavere mellemindkomstlande, 34 højere mellemindkomstlande og 45 højindkomstlande.

Tallene viser en meget stor forskel på de befolkningsvægtede gennemsnit. I lavindkomstlandene er elev til lærer ratioen ca. 42 elever per lærer. I lavere mellemindkomstlande er tallet 31,5 elever per lærer. For højere mellemindkomstlande er ratioen ca. 18 elever per lærer, og for højindkomstlande er tallet ca. 14 elever per lærer.

Der er således også en meget klar udfordring på kvaliteten for den enkelte elev, hvor der er næsten tre gange så mange elever per lærer i lavindkomstlande som i højindkomstlande.

ELEV TIL LÆRER RATIO - VÆGTET GENNEMSNI T PÅ BEFOLKNING OPDELT PÅ LANDEGRUPPER

Kilde og anmærkning: På baggrund af Verdensbanken og UN Population Division samt egne beregninger. Der er foretages vægtede gennemsnit på størrelsen af den 5-19-årige befolkning mellem de enkelte lande. Denne befolkning svarer til 2021-befolkningen af 5-19-årige. Data fra Verdensbanken vil typisk være ældre, dog max 10 år gammelt (2013).

Lavindkomstlandene, hvis uddannelses-systemer allerede er underfinansierede, er samtidig også ofte de lande, hvis uddannelsessystemer er mest skrøbelige og mest udsat for kriser, hvad end det er klima, økonomi, pandemi, sult, tørke eller krig.

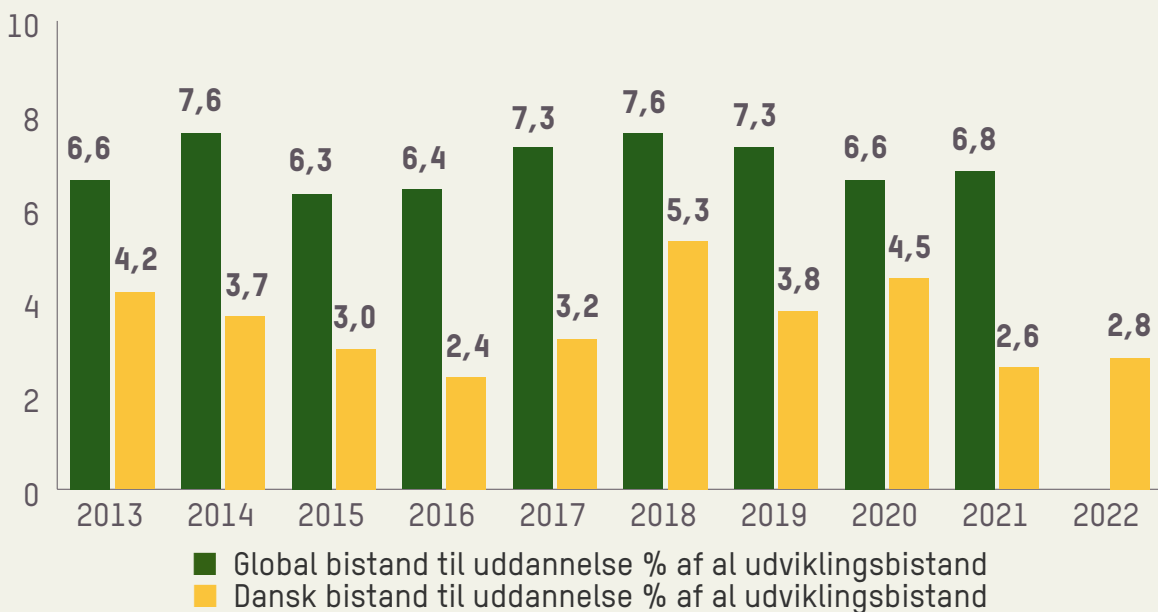
UDVIKLINGSBISTAND TIL UDDANNELSE

Det bedste ville naturligvis være at alle lande selv prioriterede og finansierede kvalitetsuddannelse for alle. Desværre er det ikke muligt for mange, men det er ikke fordi viljen mangler. Flere af verdens fattigste lande bruger over 20 procent af deres statsbudgetter på uddannelse, og alligevel slår pengene ikke til – statsbudgettet er ikke tilstrækkeligt stort til, at selv over 20 procent kan dække uddannelse for alle, for ikke at nævne kvalitet i uddannelse.

Derfor er udviklingsbistanden vigtig for at hjælpe alle børn og unge med at få en uddannelse.

OECD opgør den globale udviklingsbistand. I deres statistik kan man også se den støtte, der gives til forskellige fokusområder. Andelen af den totale udviklingsbistand, der går til uddannelse har været meget stabil siden 2013, som er det ældste dataår tilgængeligt. Der er i årene givet mellem 6,3 og 7,6 procent af den samlede udviklingsbistand til uddannelse. I faste 2021-priser er der tale om mellem 13,4 og 17,5 milliarder dollars. Selvom bistanden gør en god forskel, dækker den slet ikke det behov, der er globalt og særligt i verdens allerfattigste lande. Ligesom den internationale målsætning om at lande bør bruge 15-20 procent af deres statsbudgetter på uddannelse, er der brug for, at bistanden til uddannelse ligger på et tilsvarende niveau. Men der er vi langt fra. Og desværre trækker Danmark ikke i en god retning. For ser man på Danmarks forbrug fra 2013 til 2022, kan man se, at vi halter langt efter den globale andel, der anvendes på uddannelse, som

PROCENTANDEL AF DEN TOTALE UDVIKLINGSBISTAND, DER GÅR TIL UDDANNELSE 2013-2022

Kilde og anmærkning: Globale tal på baggrund af data fra OECD DAC5 «Aid (ODA) by sector and donor» og egne beregninger. Data går til og med 2021. Data er i faste 2021-priser. Danske tal er på baggrund af data fra Openaid, disse er i løbende priser. Data går her til og med 2022. Da der anvendes procenter, gør det ingen forskel om der opereres i faste eller løbende priser.

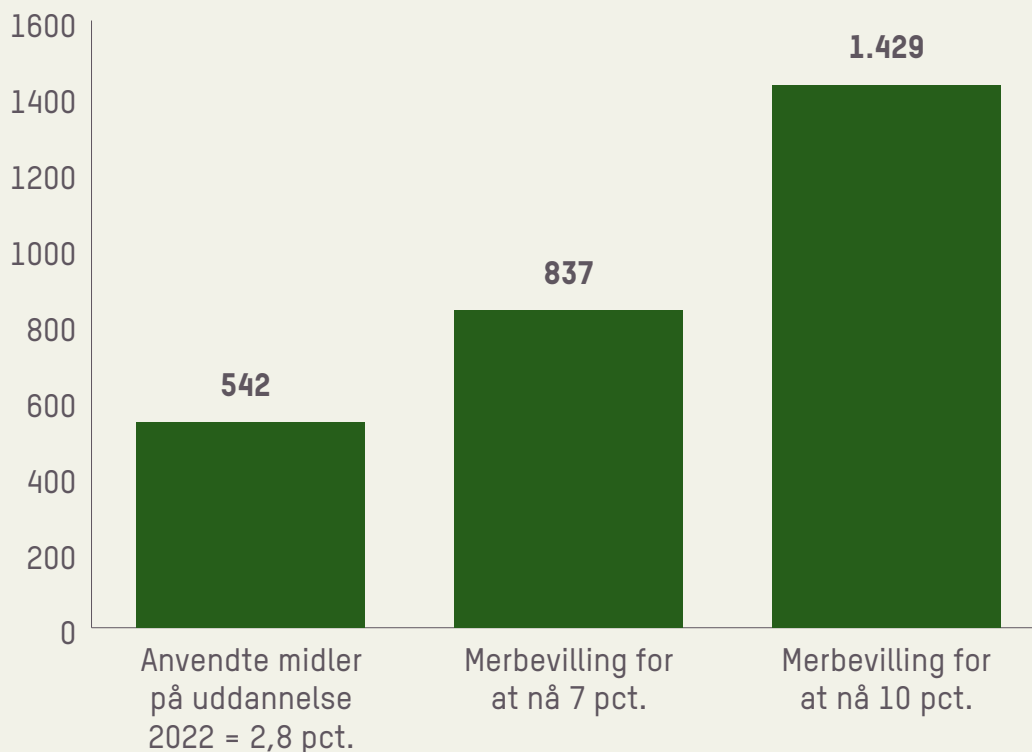
i forvejen er for lav. Hvis Danmark skal gå forrest, skal vi ligge over det globale snit, og i hvert fald ikke markant under.

Ud af den samlede danske udviklingsbistand, anvendtes der i 2022 blot 2,8 procent på uddannelse svarende til 542 millioner kroner. Tallene stammer fra ministeriets Openaid og er alt der tælles som uddannelse. Dog må man forvente at enkelte multilaterale og civilsamfundsbidrag, som gives som kernebidrag eller som rammebevillinger, delvist går til uddannelse. Men som opgjort af ministeriet selv, udgør uddannelse mellem ca. 2,5 procent og op til ca. 5 procent af den samlede bistand i perioden. De seneste to år 2021 og 2022 har desværre været blandt de år, hvor uddannelse som procent af den samlede bistand har udgjort den laveste andel.

Hvis Danmark skal op på de ca. 7 procent, som er det årlige gennemsnit for den globale støtte til uddannelse i perioden 2013-2021, så skulle Danmark have brugt ca. 1,38 milliarder kroner på udviklingsbistand til uddannelse i 2022. Fratrukket de 542 millioner kroner der allerede er afsat, ville dette således have krævet en øget bevilling på ca. 840 millioner kroner.

Hvis man i stedet fulgte et benchmark på 10 procent, som f.eks. EU Kommissionen bruger på uddannelse af sin bistand i 2021-2027, så ville det have krævet en samlet bevilling til uddannelse på 1,97 milliarder kroner altså en merbevilling på ca. 1,4 milliarder kroner i 2022.

DANSK BISTAND TIL UDDANNELSE OG BEHOV FOR MERBEVILLING VED FORSKELLIGE BENCHMARKS I MIO. KR.

Kilde og anmærkning: På baggrund af Openaid. Den krævede merbevilling svarer til hhv. 7 pct. og 10 pct. af den totale danske udviklingsbistand i 2022, fratrukket de 542 mio. kr. der allerede er anvendt.

HVORDAN KAN MAN FINANSIERE FLERE PENGE TIL UDDANNELSE INDEN FOR UDVIKLINGSBISTANDEN?

Der er muligheder for at finde penge til at øge bevillingerne til uddannelse inden for rammerne af udviklingsbistanden. Dette kræver dog, at områder, hvis udgifter pt. afholdes over udviklingsbistanden, bliver løftet væk fra udviklingsbistanden og finansieres fra andre kasser.

Flygtningemodtagelse i Danmark kan efter de gældende regler finansieres over udviklingsbistanden via det såkaldte DAC-system, der er en internationalt aftalt metode til at opgøre udviklingsbistanden for de enkelte lande. Ifølge disse regler må flygtningemodtagelse i donorlandene medregnes i udviklingsbistanden efter nogle bestemte kriterier og regler. Oven på krigen i Ukraine er Danmark således igen endt med at være det land, der modtager mest dansk udviklingsbistand, ligesom Danmark var under Syrienskrisen. I 2023 er der således afsat 3,4 milliarder kroner til flygtningemodtagelse på dansk jord. Disse udgifter kan svinge meget voldsomt, men gennemsnitligt har Danmark fra 2013-2023 anvendt 1,4 milliarder kroner på flygtningemodtagelse i Danmark. Oxfam Danmark mener, at Danmark skal løfte vores ansvar i forhold til at modtage flygtninge, men at det ikke bør være udviklingsbistanden, der skal afholde disse udgifter så, at penge til at hjælpe de mest udsatte mennesker i det globale syd bliver spist op af flygtningeudgifter i Danmark. De 1,4 milliarder kroner som er et gennemsnit, der tager højde for de store årlige udsving, ville således stort set kunne dække, at Danmark løfter sin

andel af midler disponeret på uddannelse til 10 procent.

Klimabistand bør være additionel. Det vil sige, at den klimabistand, der afsættes på finansloven, skal være yderligere midler, der tilføres området, og ikke, som tilfældet er i dag, kannibalisere andre centrale områder i den traditionelle udviklingsbistand, såsom uddannelse. Dette lovede de rige lande faktisk også udviklingslandene ved Paris-aftalen i 2015 – at klimabistanden skulle være nye midler, og ikke blot spise af den etablerede udviklingsbistand. Oxfam Danmark mener derfor, at klimabistanden skal finansieres ved nye, additionelle midler. Hvis man definerer klimabistanden afgrænset til finanslovens konto 06.34 "Naturressourcer, energi og klimaforandringer", er der med finansloven i 2023 bevilget ca. 1,5 milliarder kroner i snit fra 2013-2023 er der anvendt 1,8 milliarder kroner. Dette vil således mere end dække de 1,4 milliarder kroner, der er nødvendige for at Danmark kan komme op på at bruge 10 procent af udviklingsbistanden på uddannelse.

Finansieringen ved at løfte disse opgaver uden for den nuværende udviklingsbistand kunne f.eks. komme fra at indføre en formueskat på de største formuer. [Oxfam Danmark har i tidligere analyse vist](#), at en formueskat på 1 procent for nettoformuer over 35 millioner kroner vil have indbragt hele 12 milliarder kroner i 2022.

Kilde – Openaid og Finanslovsdatabasen

HVAD KAN MAN GØRE?

Oxfam Danmark mener, at vejen til en mere lige og retfærdig fremtid går gennem kvalitetsuddannelse. Men der er ingen uddannelse og slet ingen kvalitetsuddannelse uden tilstrækkelig og retfærdig finansiering.

Derfor er det vores anbefalinger at:

- Alle lande prioriterer uddannelse i nationale budgetter og bruger mindst 4-6 procent af BNP og 15-20 procent af statsbudgettet på uddannelse, som er de internationale anbefalinger.
- Investering i uddannelse gøres mere lige, og at særlig uddannelse for de fattigste og mest marginaliserede borgere, herunder flygtninge, migranter, piger og børn med handicap prioriteres.
- Vi prioriterer global handling på ambitiøse og progressive skattereformer, der kan sikre, at alle lande kan finansiere deres egne uddannelsessystemer.
- Alle offentlige midler bruges på gratis offentlig kvalitetsuddannelse for alle.
- Verdens rige lande allokere 0,7 procent af deres BNI til ren bistand (ekskl. klimabistand, udgifter til flygtningemodtagelse m.fl.).
- Danmark støtter øger andelen af bistanden, der går til uddannelse op til 10 procent, som svarer til EU kommissionen.

MALAWI: Jessy i et af klasseværelserne i Kasungu-distriktet.
FOTO: WATIPASO KALIWO

KONTAKT

Lars Koch, generalsekretær,
tlf. 6060 5831

Jonas Kylov Gielfeldt,
ulighedsanalytiker,
tlf. 2980 4854

Kira Boe, senior uddannelses-
politisk rådgiver,
tlf. 3013 7813

PRESSE

Heidi Joy Madsen, presserådgiver,
tlf. 2019 4430

METODE

Data for den globale fordeling af investeringer i uddannelse er dannet ved at sammensætte tal fra [Commitment to Reduce Inequality Index \(CRII\)](#), som laves af Oxfam og Development Finance International. Indekset indeholder en database, hvor man blandt meget andet kan se, hvor mange procent af BNP, der anvendes på de tre hovedsøjler for offentligt forbrug; uddannelse, sundhed og social sikring. Disse tal er fra forskellige kilder som f.eks. OECD, Eurostat og Government Spending Watch samt gennemgang af nationale budgetter.

Dataårene er typisk for 2021 eller 2020. For nogle lande vil data være ældre. Ældste data er fra 2013.

BNP procenten kobles med BNP i løbende priser for året 2021, for at vi kan omregne procenten til et beløb i mia. US dollars. Disse tal er fra IMF's [World Economic Outlook Database](#) April 2023 versionen men med tal for 2021.

Der vil således være nogle lande, hvor BNP tallene er nyere end den procentandel af BNP, der går til uddannelse, som vi har fra CRII. Dette giver en større usikkerhed på enkelte lande. Aggregeret vil disse enkelte lande dog ikke rykke voldsomt på det overordnede billede.

Opdelingen i forskellige landegrupper som f.eks. højindkomstlande, lavindkomstlande med videre følger [Verdensbankens landegruppering i seneste version](#). I alt omfatter analysen 161 lande. Der vil således være enkelte lande, der ikke er indeholdt i analysen. Eksempelvis indeholder analysen 23 ud af de 26 lavindkomstlande, der er på Verdensbankens liste. Dækningen af lande vurderes således til at være høj.

Befolkningstal for 5-19-årige er trukket fra [UN population division](#). Gruppen af 5-19-årige er valgt for at dække befolkningen der er i målgruppe for uddannelse, fra de helt tidlige skoleår og frem til ungdomsuddannelse. Denne population divideres med de ovenfor beregnede totaler for total investering i en given landegruppe, for at finde enhedsinvesteringen pr. barn. Det er her værd at notere, at vi ikke kigger på enhedsprisen pr. elev, men hvor mange penge, der bruges inklusive alle børn i aldersgruppen, hvad end de er i skoleforløb eller ej.

Data om fuldførelsesrater er fra [UNESCO-WIDE](#) databasen. Landedækningen i UNESCO-WIDE er ikke helt så god. Derfor har vi fuldførelsesraterne for 22 lavindkomstlande og 32 højindkomstlande, som der var data for i UNESCO-WIDE databasen om uddannelsesulighed. Data er typisk af lidt ældre dato. Således vil meget data være fra perioden 2015-2019. Vi har valgt at medtage lande, der har data tilbage til 2013 således at data max må være 10 år gammelt. Vi har vægtet disse tal på befolkningsstørrelsen for 5-19-årige for 2021, så vi kan lave meningsfulde vægtede gennemsnit, hvor befolkningsstørrelsen i 5-19-års populationen er den variabel vi vægter på. Der vil således være en større usikkerhed for nogle lande, hvor populationsdata fra 2021 er væsentligt nyere end data for fuldførelsesrater. De internationale termer er primary education (1.-6. klasse), lower secondary (7.-9. klasse) og upper secondary (ungdomsuddannelse).

Elev til lærer ratioen er på baggrund af data fra [Verdensbanken](#). Også her vil data være af lidt ældre data, men max 10 år gamle. Vi har også for denne beregning lavet

vægtede gennemsnit på populationen af 5-19-årige fra 2021. Også her vil der derfor være forskel på populationsåret og året med data for elev til lærer ratioen, hvilket øger usikkerheden.

Data for den globale udviklingsbistand og den globale udviklingsbistands andel heraf, er på baggrund af data fra [OECD-DAC5](#) «Aid (ODA) by sector and donor». Data er i faste 2021-priser. Data for den danske udviklingsbistand til uddannelse er lavet på baggrund af Openaid. Disse beløb er afholdte udgifter og ikke politiske tilsagn, som tilfældet er i finansloven. Disse opgøres i løbende priser. Man må regne med at der

udover det opgjorte er noget finansiering der bruges til uddannelse, men gives ved kerne- eller rammebidrag og derfor ikke tælles med. Vi har brugt ministeriets egen optælling. Ved sammenligninger mellem global og dansk bevilling til uddannelse er der dog anvendt procenter af den totale udviklingsbistand, som ikke er følsom over for om man anvender løbende priser eller faste priser.

Ved fastlæggelse af DAC-udgifter til flygtningeudgifter i Danmark samt klimabistanden anvendes udover Openaid [Finanslovsdatabasen](#) og Finansloven for de gældende år.

GHANA: Undervisning af eleverne.
FOTO: HANS BACH